

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Katolicka nauka społeczna i myśl społeczna Jana Pawła II
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Catholic Social Thought and the Social Thought of John Paul II
Kierunek studiów	
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki socjologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Stanisław Fel, prof. KUL
---	--------------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30		2

Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych terminów z zakresu etyki
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Promocja KNS jako wzorca dla kształtowania instytucjonalnej przestrzeni życia społecznego.
C2. Promocja wartości i zasad KNS jako uniwersalnego kryterium funkcjonowania ustrojów społeczno-prawnych
C3. Ukazanie historycznej zmienności funkcjonalnych subsystemów życia społecznego: ekonomii, państwa, rodziny, wiedzy, religii na tle niezmiennych wartości oraz rozwojowości zasad KNS.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie		
W_01	rozwinięta przez Jana Pawła II personalistyczną koncepcję człowieka jako podmiotu i celu życia społecznego	Nie dot.
W_02	zbiór zasad i wartości katolickiej nauki społecznej z centralną zasadą godności człowieka oraz podstawowe prawa i obowiązki osoby ludzkiej	Nie dot.
W_03	Pięć funkcjonalnych zakresów życia społecznego (ekonomii, państwa, rodziny, nauki i religii) w perspektywie ich historycznej zmienności	Nie dot.
W_04	poglądy na temat wybranych konstrukcji życia społecznego oraz ich praktycznych zastosowań	Nie dot.

W_05	funkcjonowanie współczesnych mediów i ich etyczną odpowiedzialność	Nie dot.
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi		
U_01	samodzielnie analizować, rozumieć oraz krytycznie ocenić zjawiska społeczne z perspektywy godności osoby ludzkiej jako wartości uniwersalnej i absolutnej	Nie dot.
U_02	uzasadnić postawy i działania wynikające z najważniejszych zasad i wartości katolickiej nauki społecznej oraz ich aplikację w przestrzeni społecznej i publicznej	Nie dot.
U_03	ocenić funkcjonowanie instytucji społecznych według kryterium sprawiedliwości społecznej oraz uzasadnić swoje stanowisko w tej kwestii	Nie dot.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do		
K_01	Wrażliwości na różne przejawy braku szacunku wobec godności osoby ludzkiej oraz na potrzebę implementacji postulatów katolickiej nauki społecznej w obszarze polityki i gospodarki	Nie dot.
K_02	Współdziałania w przygotowaniu projektów społecznych inspirowanych wartościami i zasadami katolickiej nauki społecznej	Nie dot.
K_03	Ustawicznego doskonalenia swojej wiedzy i zachęcania i organizowania edukacji innych osób w duchu humanizmu chrześcijańskiego	Nie dot.
K_04	Określenia priorytetów wynikających z podstawowych praw osoby ludzkiej oraz uwzględnienia ich przy podejmowaniu różnego rodzaju inicjatyw obywatelskich	Nie dot.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. KNS jako dyscyplina naukowa: definicja, przedmiot, cele, metoda, źródła.
  2. System społeczny i komplementarność systemów częściowych: ekonomii, państwa, rodziny, religii, nauki.
  3. Zmiana modelu funkcjonowania instytucji społecznych w programie nowożytnej moderny jako klucz rozumienia konfliktów społecznych w XIX wieku.
  4. Wartości i zasady KNS: godność ludzka, personalizm, solidarność, pomocniczość, dobro wspólne, sprawiedliwość społeczna.
  5. Prawa człowieka: historyczność i normatywność, typologia, cechy charakterystyczne, korelacja praw i obowiązków.
  6. Rodzina: prawa i obowiązki.
  7. Religia i światopogląd w społeczeństwie sekularnym.
  8. Państwo a społeczeństwo.
  9. Społeczeństwo obywatelskie: sfera publiczna i granice demokracji.
  10. Ideologia a światopogląd, koncepcje uspołecznienia: indywidualizm i kolektywizm.
  11. Ekonomia: liberalizm, źródła, założenia, typologia.
  12. Socjalizm, marksizm: historyczność, założenia, typologia.
  13. Patriotyzm vs. kosmopolityzm, globalizm.
  14. System medialny jako tuba interesu społecznego.
  15. Troska o środowisko naturalne jako przejaw solidarności globalnej.
- Przystępujących do egzaminu obowiązuje znajomość encykliki Jana Pawła II Centesimus annus 1991 r.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01 – W_05	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Protokół egzaminu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 – U_03	Wykład problemowy	Egzamin ustny	Protokół egzaminu
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 – K_04	Wykład problemowy	Egzamin ustny	Protokół egzaminu

VI. Kryteria oceny, wagi...

Prowadzący podaje Studentom tezy egzaminacyjne do każdego z przeprowadzonych wykładów.

Kryteria:

Ocena niedostateczna

(W) Student nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu katolickiej nauki społecznej

(U) Student nie potrafi posługiwać się tekstami źródłowymi z zakresu katolickiej nauki społecznej; nie jest w stanie identyfikować stanowiska KNS na tle innych alternatywnych stanowisk

(K) Student nie angażuje się w proces nauki w sposób dostateczny i nie zdaje sobie sprawy z konieczności ustawicznego zdobywania wiedzy

Ocena dostateczna

(W) Student posiada dostateczną wiedzę z zakresu katolickiej nauki społecznej, orientuje się co do źródeł, kluczowych wartości i zasad

(U) Student potrafi w stopniu dostatecznym posługiwać się tekstami źródłowymi z zakresu katolickiej nauki społecznej; jest w stanie identyfikować stanowiska KNS na tle innych alternatywnych stanowisk

(K) Student angażuje się w proces nauki w sposób dostateczny, ale nie zdaje sobie sprawy z konieczności ustawicznego zdobywania wiedzy

Ocena dobra

(W) Student posiada wiedzę z zakresu źródeł, zasad i wartości katolickiej nauki społecznej

(U) Student jest w stanie poprawnie argumentować; rozumie ponadkontekstualny charakter zasad i wartości personalizmu chrześcijańskiego, umiejętnie rozgranicza stanowiska katolickiej nauki społecznej w kwestiach społecznych i gospodarczych od innych stanowisk alternatywnych

(K) Student angażuje się w proces nauki, ma świadomość konieczności ciągłego uczenia się, jest w stanie wykorzystać zdobytą orientację z zakresu katolickiej nauki społecznej na różnych polach działalności społecznej

Ocena bardzo dobra

(W) Student posiada szeroką wiedzę z zakresu źródeł, zasad i wartości katolickiej nauki społecznej

(U) Student jest w stanie samodzielnie argumentować. Potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie. Jest w stanie precyzyjnie odróżnić stanowisko katolickiej nauki społecznej w kluczowych

kwestiach społecznych od innych alternatywnych stanowisk. Samodzielnie i poprawnie posługuje się źródłami, zna kontekst ich powstania. Potrafi łączyć treść encyklik społecznych z dorobkiem społecznej myśli chrześcijańskiej; potrafi właściwie uzasadniać zajmowane przez siebie stanowisko w kwestiach społecznych.

(K) Student angażuje się w proces nauki; ma świadomość konieczności ciągłego podnoszenia swych kompetencji; wykazuje się tolerancją i otwartością na dialog; posiada własne zdanie w kluczowych kwestiach, które potrafi właściwie uzasadniać.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Katolicka nauka społeczna. Podstawowe zagadnienia z życia społecznego i politycznego, S. Fel, J. Kupny (red.), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2007;
Katolicka nauka społeczna. Podstawowe zagadnienia z życia gospodarczego, J. Kupny, S Fel (red.), Księgarnia św. Jacka, Katowice 2003;
Cz. Strzeszewski, Katolicka nauka społeczna, RW KUL, Lublin 1994.
S. Fel, Ł. Marczak, Powstanie i status zasady zrównoważonego rozwoju, „Roczniki Nauk Społecznych” 2016, nr 2, s. 185-205.
Literatura uzupełniająca
M. Hułas, Ujarmiony kapitał: praca- kapitał według Oswalda von Nell-Breuninga, KUL, Lublin 2011;
F.J. Mazurek, Godność osoby ludzkiej podstawą praw człowieka, Wydawnictwo KUL, Lublin 2001;
M. Hułas, Wobec moralności kamieni. Franciszka Mazurka polemika z liberalizmem, w: S. Fel, M. Wódka (red.), Godność osoby ludzkiej w społeczeństwie i gospodarce. Księga pamiątkowa ku czci ś.p. Księdza Profesora Franciszka Mazurka, KUL, Lublin 2014, s. 51-82;
M. Wódka, Między moralnością kamieni a prawami człowieka: Franciszka Janusza Mazurka koncepcja katolickiej nauki społecznej, KUL, Lublin 2015.
Dokumenty nauki społecznej Kościoła, Radwan M. i in. (red.), t. 1-2, RW KUL, Rzym-Lublin 1996;
O. von Nell-Breuning, Gerechtigkeit und Freiheit. Grundzüge katholischer Soziallehre, Olzog, München 1985.